

ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1

การมีส่วนร่วมของชุมชน: จากแนวคิดสู่การพัฒนาสุขภาพชุมชน

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาวัณย์ ชมนิรัตน์

การมีส่วนร่วมของชุมชน: จากแนวคิด..
WA546 ว719ก 2564

B0023991
bib:13399117010

โครงการตำราคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ปี พ.ศ. 2564

การมีส่วนร่วมของชุมชน: จากแนวคิดสู่การพัฒนาสุขภาพชุมชน
(ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1)

ผู้เขียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาวัลย์ ชมนิรัตน์

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

ISBN : 978-616-582-859-8

พิมพ์ครั้งที่ 1 : เมษายน 2562

พิมพ์ครั้งที่ 2 : กรกฎาคม 2564

จำนวน : 300 เล่ม

จัดพิมพ์โดย : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา
232/199 ซอยศรีจันทร์ 39 ถนนศรีจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40000
โทร 043-466444, 081-7174207 โทรสาร 043-466863
e-mail : klungpress@hotmail.com

ราคา : 200 บาท

วิลาวัลย์ ชมนิรัตน์.

การมีส่วนร่วมของชุมชน: จากแนวคิดสู่การพัฒนาสุขภาพชุมชน.-- พิมพ์ครั้งที่ 2.--
ขอนแก่น : โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา, 2564.

146 หน้า.

1. สุขภาพชุมชน. 2. สุขภาพ -- การมีส่วนร่วมของชุมชน. I. ชื่อเรื่อง.

613

ISBN 978-616-582-859-8

เลขที่ WA 546
0719 ก 2564
เลขทะเบียน... B0023991
รับเดือน... 1 มี.ค. 2565

สารบัญ

	หน้า
คำนิยม	ก
คำนำ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ: ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการพัฒนาสุขภาพชุมชน	1
1. แนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชน	3
1.1 ความเป็นมาการนำแนวคิดการมีส่วนร่วมของชุมชนมาใช้ในประเทศไทย	3
1.2 ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชน	4
1.3 ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชน	6
1.4 ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน	9
1.5 แนวทางการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน	12
1.6 การประเมินผลการมีส่วนร่วมของชุมชน	16
1.7 ปัญหา อุปสรรคของการมีส่วนร่วมของชุมชน	18
เอกสารอ้างอิง	23
บทที่ 2 แนวคิดชุมชนและสุขภาพชุมชน	25
1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชน	25
1.1 ความหมายของชุมชน	25
1.2 องค์ประกอบของชุมชน	27
2. แนวคิดสุขภาพชุมชนและการประเมินสุขภาพชุมชน	30
2.1 แนวคิดสุขภาพชุมชน	30
2.2 การประเมินสุขภาพชุมชน	31
3. ดัชนีชี้วัดสุขภาพชุมชน	42
3.1 คุณลักษณะสำคัญของดัชนีชี้วัดสุขภาพ	42
3.2 ดัชนีชี้วัดผลลัพธ์สุขภาพชุมชน	43
เอกสารอ้างอิง	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 การเสริมสร้างพลังอำนาจชุมชน	51
3.1 ความเป็นมาของแนวคิดการเสริมสร้างพลังอำนาจ	51
3.2 ความหมายของการเสริมสร้างพลังอำนาจ	52
3.3 ขั้นตอน กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ	54
3.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างพลังอำนาจ	57
แนวคิดการทำงานแบบเป็นหุ้นส่วน	59
เอกสารอ้างอิง	68
บทที่ 4 กระบวนการพยาบาลชุมชน: เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสุขภาพชุมชน	70
1. ความเชื่อพื้นฐานของการพยาบาลในชุมชนและแนวคิดการปฏิบัติการพยาบาลในชุมชน	71
2. หลักการสำคัญของการดำเนินงานของพยาบาลชุมชน	72
3. กระบวนการพยาบาลชุมชน: เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสุขภาพชุมชน	74
3.1 ขั้นตอนในกระบวนการพยาบาลชุมชน	75
3.1.1 การประเมินสุขภาพชุมชน	76
3.1.2 การวินิจฉัยปัญหาสุขภาพชุมชน และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาสุขภาพชุมชน	78
3.1.3 การวางแผนการดำเนินงาน	86
3.1.4 การดำเนินงานตามแผน	92
3.1.5 การประเมินผลการดำเนินงาน	94
เอกสารอ้างอิง	112
บทที่ 5 การพัฒนาคุณภาพบริการสุขภาพชุมชน	115
1. แนวคิดคุณภาพ	115
2. แนวคิดการประเมินคุณภาพบริการ	116
3. แนวคิดการจัดการคุณภาพองค์กรรวม	118
3.1 ปรัชญาของการจัดการคุณภาพองค์กรรวม	119
3.2 หลักการของการจัดการคุณภาพองค์กรรวม	119

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. แนวคิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	121
4.1 องค์ประกอบของการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	121
4.2 กระบวนการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	122
5. การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	124
6. มาตรฐานและการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของพยาบาลชุมชน	128
6.1 วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการพยาบาลในชุมชน	129
6.2 หลักการและแนวคิดพื้นฐานในการกำหนดมาตรฐานการพยาบาล ในชุมชน	130
6.3 การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (CQI) ของพยาบาลชุมชน: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ	132
7. ตัวอย่างการพัฒนาคุณภาพบริการของพยาบาลชุมชน	133
เอกสารอ้างอิง	141
ดัชนี	143
ประวัติผู้เขียน	145

สารบัญญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการประเมินชุมชนตามแนวคิด วงล้อการประเมินชุมชน	35
ภาพที่ 2 วงจรพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	123
ภาพที่ 3 องค์ประกอบของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	127

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 องค์ประกอบระบบย่อยของชุมชนและตัวอย่างข้อมูลที่ต้องการประเมิน	37
ตารางที่ 2 ตัวบ่งชี้การมีสุขภาพวะที่ดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร ตามแนวคิดเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	46
ตารางที่ 3 ความแตกต่างของโมเดลวิชาชีพ กับ โมเดลการเป็นหุ้นส่วน	61
ตารางที่ 4 ประเมินผลการดำเนินงาน	108